

Rosyjska próba zablokowania dochodzenia w sprawie ataku chemicznego w Syrii

Witold Rodkiewicz

12 kwietnia Federacja Rosyjska zawetowała w Radzie Bezpieczeństwa ONZ projekt rezolucji zgłoszony przez Stany Zjednoczone, Francję i Wielką Brytanię, wzywającej rząd syryjski do udostępnienia informacji i współpracy z prowadzonym przez Organizację ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) dochodzeniem w sprawie ataku chemicznego przeprowadzonego w syryjskim mieście Chan-Szejchun 4 kwietnia br. Według Rosji, rezolucja była zbędna ze względu na już trwające dochodzenie OPCW, a przedstawiony projekt był nie do przyjęcia, ponieważ przesądzał, przed zakończeniem dochodzenia, o winie reżimu Asada. Następnego dnia na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego OPCW rosyjski ambasador przy tej organizacji złożył, wspólnie z Iranem, formalny wniosek o powołanie odrębnej, specjalnej misji eksperckiej do zbadania tej sprawy. 20 kwietnia wniosek ten został odrzucony 21 głosami przeciwko 6 (przy 13 wstrzymujących się).

Komentarz

- Blokując rezolucję Rady Bezpieczeństwa i zgłaszając wniosek o powołanie specjalnej misji do zbadania ataku w Chan-Szejchun, dyplomacja rosyjska próbowała zablokować prowadzone już w tej sprawie dochodzenie przez powołaną przez OPCW jeszcze w roku 2014 specjalną Misję ds. Ustalenia Faktów (Fact Finding Mission) i zdezwuować wstępne ustalenia tej misji wskazujące na winę syryjskich sił rządowych. Realną konsekwencją przyjęcia przez OPCW rosyjsko-irańskiej propozycji byłoby co najmniej czasowe zahamowanie dochodzenia ze względu na konieczność ustalenia składu nowej misji, wynegocjowania jej mandatu i procedur działania. Ponowne otwarcie wszystkich tych kwestii dawałoby też Rosji możliwość wpływu na działalność nowej misji.
- Rosyjskie działania dyplomatyczne i propagandowe wokół syryjskiej Misji OPCW stanowią kolejny przykład stosowanego regularnie przez dyplomację rosyjską zabiegu. Polega on na maskowaniu prawdziwego celu przeprowadzanych działań poprzez przedstawianie ich sensu jako dokładnie odwrotnego od zamierzonego i nagłaśnianie „maskującej legendy” poprzez wielokrotne powtarzanie jej na wysokim dyplomatycznym szczeblu. W omawianym przypadku dyplomacja rosyjska publicznie uzasadnia swoją propozycję powołania nowej misji eksperckiej pragnieniem jak najszybszego i najbardziej obiektywnego ustalenia prawdy o wydarzeniach w Chan-Szejchun, choć w rzeczywistości działania Moskwy mają cel odwrotny.

- Próba zablokowania dochodzenia podjęta przez Moskwę wspólnie z Iranem i przy poparciu Chin (które co prawda wstrzymały się podczas głosowania w Radzie Bezpieczeństwa, ale głosowały za rosyjską propozycją w OPCW) potwierdza determinację Rosji do obrony reżimu Asada, nawet jeśli pociąga to za sobą koszty wizerunkowe i podważa jej wiarygodność jako politycznego gwaranta chemicznego rozbrojenia Damaszku (czego Rosja podjęła się w 2013 roku). Wspólne działanie Rosji, Iranu i Chin na forum OPCW potwierdzają też po raz kolejny zbieżność interesów i koordynację polityki tych trzech państw wobec polityki amerykańskiej w Syrii, traktowanej jako część rozgrywki o kształt ładu międzynarodowego.